

3. S tipkovnice učitati cijeli broj n koji mora biti između 0 i 16 (uključivo s granicama). Ako broj nije ispravan, ispisati odgovarajuću poruku. Nakon toga učitati n binarnih znamenki i ispisati dekadski ekvivalent učitano binarnog broja (ne primjenjuje se tehnika dvojnog komplementa, pa je dekadski ekvivalent sigurno pozitivan broj).

Npr., ako je korisnik upisao

```
4
1
1
0
1
```

program treba ispisati 13.

Npr., ako je korisnik upisao

```
0
```

program treba ispisati 0.

Riješiti pomoću petlje **s poznatim brojem ponavljanja**. Je li bolje ovaj zadatak rješavati pomoću petlje s poznatim brojem ponavljanja ili pomoću petlje s ispitivanjem uvjeta na početku?

4. Isto kao prethodni zadatak, ali riješiti pomoću petlje s ispitivanjem uvjeta na kraju. Zašto takva vrsta petlje nije pogodna za rješavanje ovog zadatka?
5. Načinite program koji će s tipkovnice učitati nenegativni cijeli broj iz intervala [0, 4294967295]. Učitani broj treba ispisati u oktalnom obliku. Npr. za učitani broj 250 treba ispisati 0000000372; za učitani broj 4294967295 treba ispisati 3777777777. Zadatak riješite tako da grupe od po tri bita pretvarate u oktalne znamenke. Za određivanje grupa po tri bita koristite operator posmaka u desno (za tri mjesta) i bitovni operator **&**. **Uputa:** vrijednost tipa podatka `unsigned` može se učitati po formatu `%u` (umjesto po formatu `%d`).
6. Isto kao prethodni zadatak, ali učitani dekadski broj treba pretvoriti u heksadekadski.
7. Napišite program koji učitava dva znaka te ispisuje sve znakove ASCII tablice koji se nalaze između ta dva znaka. Npr., ako se učitaju znakovi `d i k`, program ispisuje `defghijk`.
8. Načinite program koji će ispisati sljedeću tablicu:
- ```
A. a b c d e f .F
B. b c d e f g .G
C. c d e f g h .H
D. d e f g h i .I
... itd.
S. s t u v w x .X
T. t u v w x y .Y
U. u v w x y z .Z
```

Očekuje se da zadatak riješite pomoću dvije ugniježdene petlje s poznatim brojem ponavljanja (for), a ne npr. ovako:

```
printf("A. a b c d e f .F\n");
printf("B. b c d e f g .G\n");
printf("C. c d e f g h .H\n");
printf("D. d e f g h i .I\n");
... itd.
```

9. Prepravite program iz prethodnog zadatka tako da se na mjestima gdje bi se ispisao "mali" samoglasnik, umjesto toga ispiše znak '?'.
10. Načinite program za izračunavanje "m povrh n".

$$m! / (n! \cdot (m - n)!)$$

Vrijednosti za m i n učitati s tipkovnice uz kontrolu jesu li te vrijednosti ispravno zadane (cijeli brojevi veći ili jednaki 0, m je veći ili jednak n).

11. Ispišite sve pitagorine trojke čiji su članovi veći od 0 i manji ili jednaki 100. Ispis treba izgledati ovako (objašnjenje: oznaka 3^2 u sljedećem ispisu ima značenje 3^2):

```
1. trojka: 3^2 + 4^2 = 5^2
2. trojka: 4^2 + 3^2 = 5^2
3. trojka: 5^2 + 12^2 = 13^2
4. trojka: 6^2 + 8^2 = 10^2
5. trojka: 7^2 + 24^2 = 25^2
... itd.
101. trojka: 80^2 + 60^2 = 100^2
102. trojka: 84^2 + 13^2 = 85^2
103. trojka: 84^2 + 35^2 = 91^2
104. trojka: 96^2 + 28^2 = 100^2
```

Uputa: zadatak možete riješiti tako da pomoću tri ugniježdene petlje testirate svaku kombinaciju 3 cijela broja: 1 1 1; 1 1 2; 1 1 3; ... 1 1 99; 1 1 100; 1 2 1; 1 2 2; ...; 1 2 100; 1 3 1; ... Ispišite samo one kombinacije 3 cijela broja koji zadovoljavaju "uvjet pitagorine trojke".

12. Napisati bolje rješenje (bez break i continue) zadatka sa slajda 118.

Rješenja svih zadataka provjeriti prevođenjem i testiranjem vlastitih programa!

Rješenja:

Rješenje 2. zadatka

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
int main () {
 int broj;
 int n, dva_na_ntu;
 scanf("%d", &broj);
 printf("Upisali ste broj %d\n", broj);
 for (n = 31; n >= 0; n--) {
 dva_na_ntu = (int)pow(2, n);
 /* ako u (broj & dva_na_ntu) postoji bit razlicit od 0,
 tada ce (broj & dva_na_ntu) biti razlicit od 0, tj. true */
 printf("%d", broj & dva_na_ntu ? 1 : 0);
 }
 printf("\n");
 return 0;
}
```

Petlja s poznatim brojem ponavljanja je najpogodnija za ovaj slučaj jer je u trenutku kad petlja započinje poznato koliko puta se tijelo te petlje treba obaviti.

Rješenje 3. zadatka

```
#include <stdio.h>
int main () {
 int n, i, znamenka, dekadski = 0;
 scanf("%d", &n);
 if (n < 0 || n > 16) {
 printf("Upisali ste neispravan broj\n");
 }
 else {
 for (i = 0; i < n; i++) {
 scanf("%d", &znamenka);
 dekadski = dekadski*2 + znamenka;
 }
 printf("%d\n", dekadski);
 }
 return 0;
}
```

Petlja s poznatim brojem ponavljanja je najpogodnija za ovaj slučaj jer je u trenutku kad petlja započinje poznato koliko puta se tijelo te petlje treba obaviti (uočite, to može biti i "nula puta", npr. ako u ovom slučaju korisnik za vrijednost varijable `n` upiše nulu).

Rješenje 4. zadatka

```
#include <stdio.h>
int main () {
 int n, znamenka, dekadski = 0;
 scanf("%d", &n);
 if (n < 0 || n > 16) {
 printf("Upisali ste neispravan broj\n");
 }
 else {
 do {
 if (n > 0) {
 scanf("%d", &znamenka);
 dekadski = dekadski*2 + znamenka;
 n--;
 }
 } while (n > 0);
 printf("%d\n", dekadski);
 }
 return 0;
}
```

Petlja s ispitivanjem uvjeta na kraju nije pogodna za rješavanje ovog zadatka, jer je moguće da tijelo petlje neće biti potrebno obaviti niti jednom (onda kada se za vrijednost varijable n učita 0). Zato je nužno unutar tijela petlje koristiti if naredbu.

Rješenje 5. zadatka

```
#include <stdio.h>
int main() {
 unsigned int a;
 int i;
 printf("Upisite nenegativni cijeli broj a: ");
 scanf ("%u", &a); /* za unsigned se kod čitanja koristi %u umjesto %d */
 for (i = 10; i >= 0; i--) {
 printf("%d", a >> 3*i & 0x7);
 }
 printf ("\n");
 return 0;
}
```

Rješenje 6. zadatka

```
#include <stdio.h>
int main() {
 unsigned int a;
 int i, broj;
 printf("Upisite nenegativni cijeli broj a: ");
 scanf ("%u", &a);
 for (i = 7; i >= 0; i--) {
 broj = a >> 4*i & 0xF;
 if (broj <= 9) {
 printf("%d", broj);
 /* ili printf("%c", broj + '0'); */
 }
 else {
 printf("%c", broj - 10 + 'A');
 }
 }
}
```

```
 }
 printf ("\n");
 return 0;
}
```

Rješenje 7. zadatka

```
#include <stdio.h>

int main() {
 char c1, c2;
 char i;
 scanf("%c %c", &c1, &c2);
 for (i = c1; i <= c2; i++)
 printf("%c", i);
 printf("\n");
 return 0;
}
```

**Komentirajte: što će se dogoditi
ako se učitaju znakovi k i d**

Rješenje 8. zadatka

```
#include <stdio.h>

int main() {
 char i, j;
 for (i = 'A'; i <= 'U'; i++) {
 printf("%c. ", i);
 for (j = i + 32; j < i + 32 + 6; j++) {
 printf("%c ", j);
 }
 printf(":%c\n", i + 5);
 }
 return 0;
}
```

Vanjska petlja mijenja vrijednost varijable i od 'A' do 'U'. Na početku svakog retka se ispisuje vrijednost varijable i (naravno, u formatu %c), a na kraju retka ispisuje se slovo koje se u ASCII tablici nalazi "5 mjesta dalje" od slova koje se ispisalo na početku retka.

Unutarnja petlja mijenja vrijednost varijable j od "male verzije" slova koje je ispisano na početku retka, do slova koje se u ASCII tablici nalazi "6 mjesta dalje" od početnog malog slova.

Rješenje 9. zadatka

```
#include <stdio.h>

int main() {
 char i, j;
 for (i = 'A'; i <= 'U'; i++) {
 printf("%c. ", i);
 for (j = i + 32; j < i + 32 + 6; j++) {
 printf("%c ", j=='a' || j=='e' || j=='i' || j=='o' || j=='u' ? '?' : j);
 }
 printf(":%c\n", i + 5);
 }
 return 0;
}
```

ili

```
for (j = i + 32; j < i + 32 + 6; j++) {
```

```
 if (j=='a' || j=='e' || j=='i' || j=='o' || j=='u')
 printf("? ");
 else
 printf("%c ", j);
}
```

Rješenje 10. zadatka

```
#include <stdio.h>

int main() {
 int m, n, i;
 double brojnik, naziv1, naziv2, mpovrh;

 /* unos vrijednosti za m i n */
 printf ("Unesite m i n:");
 scanf ("%d %d", &m, &n);
 if (m < 0 || n < 0 || m < n)
 printf("brojevi su neispravno zadani\n");
 else {
 brojnik = 1;
 for (i = 1; i <= m; i++)
 brojnik *= i;

 naziv1 = 1;
 for (i = 1; i <= n; i++)
 naziv1 *= i;

 naziv2 = 1;
 for (i = 1; i <= m-n; i++)
 naziv2 *= i;

 mpovrh = brojnik/(naziv1*naziv2);
 printf("%d povrh %d iznosi = %g\n", m, n, mpovrh);
 }
 return 0;
}
```

Rješenje 11. zadatka

```
#include <stdio.h>

int main() {
 int i, j, k;
 int n = 0;
 for (i=1; i <= 100; i++)
 for (j=1; j <= 100; j++)
 for (k=1; k <= 100; k++)
 if (i*i + j*j == k*k) {
 n++;
 printf("%d. trojka: %d^2 + %d^2 = %d^2\n", n, i, j, k);
 }
 return 0;
}
```

Rješenje 12. zadatka

```
#include <stdio.h>

int main() {
 int x;
 do {
 printf ("Upisite broj :\n");
 scanf ("%d", &x);
 if (x > 100)
 printf ("Zanemarujem vrijednost\n");
 else if (x >= 0)
 printf ("Upisani broj je : %d\n", x);
 else
 printf ("Nedopustena vrijednost\n");
 } while (x > 0);
 return 0;
}
```